

Veiligheidsregio Drenthe

MEMO

Aan : Gemeente Hoogeveen
Van : Veiligheidsregio Drenthe
Datum : 26 juli 2024

Onderwerp : Nieuwbouwlocatie kazerne Hoogeveen

Inleiding

De bouw van een nieuwe brandweerkazerne heeft jarenlang op de reserve investeringsbegroting van de gemeente gestaan. In 2007/2008 stond het onderwerp "nieuwbouw brandweerkazerne" voor het eerst in Hoogeveen op de politieke agenda. Mede door economische omstandigheden is de nieuwbouw destijds niet doorgegaan. In de zomer van 2021 ging de gemeenteraad op bezoek bij de brandweerkazerne in Hoogeveen en is besloten opnieuw onderzoek te doen naar de huisvesting van de brandweer. Er werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd waarin nieuwbouw op een nieuwe locatie als het enige relevante scenario voor de toekomstige huisvesting voor de brandweer in Hoogeveen werd gezien. In december 2022 is vervolgens een locatieonderzoek afgerond waar een voorkeurslocatie voor de brandweer naar voren kwam, "de Griendtsveenweg". In deze memo wordt de historie van de nieuwbouwplannen voor een kazerne in Hoogeveen geschetst evenals de recente onderzoeken die hebben geleid tot een voorkeurslocatie.

Staat van het gebouw

De gemeente Hoogeveen en de Veiligheidsregio Drenthe constateren, na diverse extern uitgevoerde onderzoeken, dat de kazerne niet meer voldoet aan de eisen die heden ten dage worden gesteld aan een brandweerkazerne. De huidige brandweerkazerne, die in 1973 in gebruik is genomen, is sterk verouderd. Het gebouw is 'af'. Het oorspronkelijke gebouw is ruim 50 jaar oud en voldoet bouwkundig, installatietechnisch, arbo-technisch en vanuit het oogpunt van duurzaamheid niet aan de eisen van de huidige tijd. Daarnaast is het gebouw functioneel ook niet meer passend. Ter illustratie, tijdens de Covidpandemie was het vanuit veiligheidsoogpunt niet meer verantwoord om op de bovenverdieping mensen te laten werken vanwege het ontbreken van voldoende ventilatie.

Regionalisering

In de aanloop naar de regionalisering van de brandweer in 2014 is afgesproken dat de 36 Drentse brandweerposten in eigendom bleven van de Drentse gemeenten. De gemeenten bleven daarmee verantwoordelijk voor de huisvesting van de brandweer in Drenthe. De huidige locatie van brandweer Hogeveen is samen met Assen en Emmen één van de drie grotere werklocaties met een regionale functie. Naast de repressieve brandweerpost zijn in de kazerne in Hogeveen ook kantoren en werkplaatsen ondergebracht van waaruit medewerkers van de Veiligheidsregio dagelijks hun werkzaamheden uitvoeren. De repressieve brandweer vervult een regionale functie met onder ander een gespecialiseerd hulpverleningsvoertuig (met kraan), een redvoertuig (ladderwagen), logistieke voertuigen en een schuimblusvoertuig. Deze voertuigen zijn aanvullend op het standaard uitrukvoertuig, de tankautospuiter. Door deze bredere functies van de brandweerkazerne in Hogeveen is het pand groter dan een gemiddelde brandweerpost in Drenthe. In 2025 wordt in het algemeen bestuur van de VRD een gesprek opgestart met de vraag of het huidige model, waarin voornamelijk gemeenten eigendom zijn van brandweerlocaties nog optimaal is voor ondersteuning van de brandweezorg.

Brandweervrijwilligheid

Brandweer Hogeveen bestaat uit ongeveer 45 brandweervrijwilligers die verdeeld zijn over drie ploegen. Het Hogeveense brandweerkorps is gebaseerd op vrijwilligheid en tot op heden lukt het nog steeds om voldoende nieuwe brandweervrijwilligers die in Hogeveen werken en wonen te werven. En dat terwijl in Nederland brandweervrijwilligheid op veel plekken onder druk staat. In Hogeveen heerst op dit moment een sterke cultuur van vrijwilligheid. Bij een sterke cultuur van vrijwilligheid hoort een gebouw waar men onder andere samen oefent, terugblijkt op incidenten en bindingsactiviteiten organiseert. Ook worden er regelmatig activiteiten georganiseerd waarbij de Hogeveense samenleving wordt betrokken, bijvoorbeeld een open dag in 2023. Het is van belang dat de nieuwe brandweerkazerne en locatie de huidige cultuur van vrijwilligheid blijft ondersteunen. Het huidige model van vrijwilligheid brengt ook met zich mee dat bij een uitruk vrijwilligers naar de kazerne moeten om daar met een voertuig naar een incident te vetrekken. Dit zorgt voor een uitruktijd van ongeveer 6 minuten.

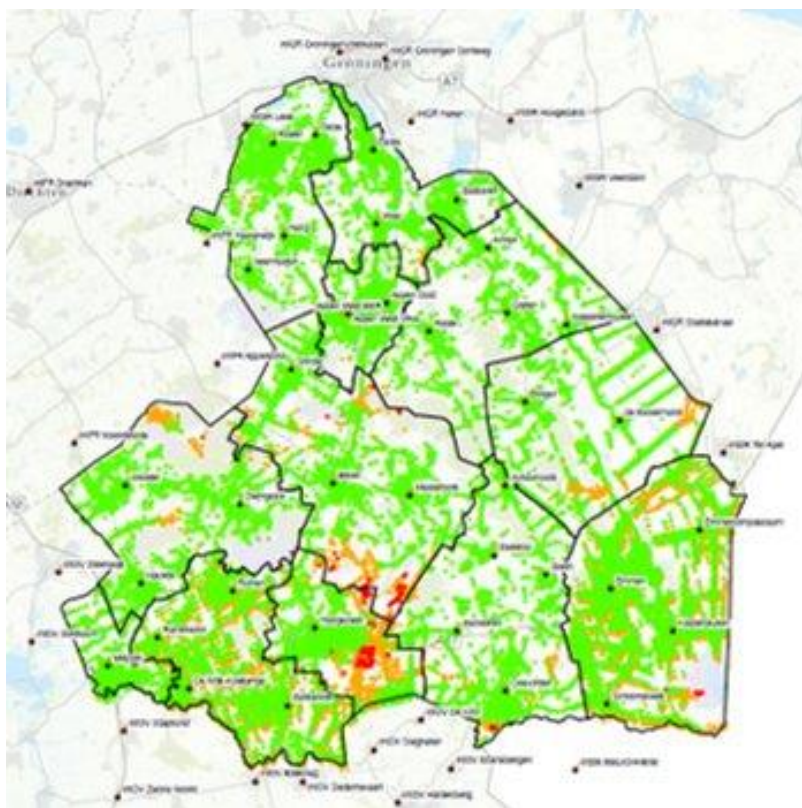
Relatie dekkingsplan

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VRD op 19 juni 2024 is een nieuw Drents concept dekkingsplan vastgesteld. Dit concept dekkingsplan wordt voor zienswijze naar de gemeenteraden gezonden en naar verwachting in het najaar van 2024 vastgesteld in het algemeen bestuur. In het dekkingsplan is vastgelegd wat de opkomsttijden zijn per brandweerpost. Bij de locatiekeuze voor een nieuwe brandweerkazerne in Hogeveen is de opkomsttijd ook van belang en worden de consequenties voor de dekking van Brandweer Hogeveen meegewogen. De huidige

dekking (2024), zie figuur 1, van Brandweer Hoogeveen is in grote lijnen vergelijkbaar met het dekkingsplan uit 2013. Daarin valt op dat met name aan de zuidelijke kant, ook deel noordelijk, van de gemeente Hoogeveen de theoretische dekking niet voldoet aan de gewenste opkomsttijd < 15 minuten. In het locatieonderzoek 2022 is de theoretische opkomsttijd meegewogen in de twee voorgestelde locaties Griendtsveenweg en Vos van Steenwijklaan.

Locatieonderzoek 2022

In 2022 heeft een extern adviesbureau een locatieonderzoek uitgevoerd samen met een gemeentelijke projectgroep. In deze projectgroep was ook de VRD vertegenwoordigd. Uit een grotere hoeveelheid locaties zijn op basis van verschillende argumenten twee locaties geselecteerd die op basis van opkomsttijden in aanmerking kwamen, Griendtsveenweg en Vos van Steenwijklaan. De locaties Griendtsveenweg en Vos van Steenwijklaan hebben een theoretische dekking van respectievelijk 77 en 71 procent van de uitrukken binnen 15 minuten. De huidige locatie Industrieweg kent een theoretische dekking van 71 procent. Het grote verschil is dat bij de Vos van Steenwijklaan naar verwachting rond de 15 brandweervrijwilligers niet meer mee kunnen uitrukken, zie figuren 2 en 3. Dit zou betekenen dat Brandweer Hoogeveen 1/3 van de brandweervrijwilligers verliest en het kost naar verwachting jaren om weer op peil te komen qua sterkte. Er moeten namelijk nieuwe mensen gevonden worden die tevens jarenlange opleidingstrajecten moeten volgen. Dit zal een tijdelijke dip in de paraatheid opleveren en iets doen met de sfeer in de groep.

Figuur 1: Kaart Dekkingsplan Brandweer Drenthe 2024

Figuur 2: Zeerglobaal wervingsgebied Griendtsveenweg. Locatieonderzoek 2022

Figuur 3: Zeer globaal wervingsgebied Vos van Steenwijklaan. Locatieonderzoek 2022

Samenvatting locatieonderzoek (2022)

- Locatie 3: (Stuifzandseweg / A.G. Bellstraat): geen goede locatie voor halen opkomsttijden
- Locaties 'Griendtsveenweg' en 'Vos van Steenwijklaan' kunnen beiden voor halen opkomsttijden

Griendtsveenweg:

- Centraal voor huidige woonlocaties
- Goede dekking in plaats Hoogeveen
- Goed wervingsgebied (waar mensen ook nu wonen)

De Vos van Steenwijklaan:

- Goede locatie t.o.v. werklocaties
- Wervingsgebied niet ten westen van A28 (waar nu wel een groot aantal vrijwilligers wonen)
- Iets mindere dekking in Westen van Hoogeveen – maar wel betere dekking in de dorpen ten Oosten van Hoogeveen

Conclusies en overwegingen

Conclusies

- De huidige kazerne aan de Industrieweg voldoet al geruime tijd niet meer aan de arbo-technische normen voor gebouwen. Renovatie is niet rendabel. Nieuwbouw is daarom de enige optie.
- De theoretische dekking van Brandweer Hoogeveen voldoet in enkele gebieden rondom Hoogeveen niet aan de gewenst opkomsttijd van < 15 minuten. Deze situatie bestaat al decennia. Er is op basis van het huidige organisatiemodel geen optimale locatie binnen de gemeente Hoogeveen die een volledige theoretische dekking garandeert. Er is sprake van een "waterbed-effect" als de kazerne wordt gepositioneerd op andere locatie.
- De locatie Griendtsveensweg heeft een theoretische opkomsttijd van 77% binnen 15 minuten, De Vos van Steenwijklaan heeft, evenals de huidige locatie aan de Industrieweg, een theoretische opkomsttijd van 71% binnen 15 minuten. De locatie aan de Griendtsveensweg heeft vanwege de verbeterde dekking sterk de voorkeur van de VRD.

- De locatie aan de Griendtsveenweg heeft de minste gevolgen voor het huidige vrijwilligersbestand. De huidige vrijwilligers wonen grotendeels binnen de gewenste rijafstand van deze nieuwe locatie. Bij nieuwbouw aan de Vos van Steenwijklaan wonen ca. 1/3 van de huidige vrijwilligers niet meer binnen de gewenste reisafstand van de locatie. Hierdoor kunnen deze vrijwilligers geen deel meer uitmaken van het brandweerkorps van Hoogeveen. De locatie aan de Griendtsveensweg heeft ook om deze reden de sterke voorkeur van de VRD.

Overwegingen

- De (gelijkwaardige) theoretische dekking kan worden verhoogd door de samenleving te betrekken in gebieden waar de dekking niet toereikend is.
- De theoretische dekking kan worden verhoogd door uitruktijd van brandweerpersoneel te verkleinen.
- Met een nevenpost zou de theoretische dekking kunnen worden verhoogd. Of er voldoende brandweervrijwilligers te vinden zijn voor een nevenpost is de vraag. Het eventueel verdelen van brandweervrijwilligers over twee brandweerposten heeft impact op de sociale samenhang van het huidige brandweer Hoogeveen. Vermoedelijk zal dan sprake zijn van twee zelfstandige brandweerposten.
- In Hollandscheveld en omgeving is de dekking niet toereikend. Zo'n 15 jaar geleden is al eens onderzocht of een nevenpost gerealiseerd kon worden in Hollandscheveld. Dit plan bleek destijds niet levensvatbaar. Het is de moeite waard om de haalbaarheid van een (ondersteunende) vorm van brandweezorg in Hollandscheveld en omgeving opnieuw te onderzoeken.